

Hišna cerkev

Kjer sta dva ali so trije zbrani v mojem imenu, tam sem sredi med njimi. (Mt 18,20)

Besedno bogoslužje na tretjo postno nedeljo

Tukaj najdete vzorec za besedno bogoslužje na tretjo postno nedeljo. Evangelij pripoveduje o srečanju Jezusa s Samarijanko ob Jakobovem studencu. Beremo ga lahko vsako leto na to nedeljo. Tako je bilo že pri prvih kristjanih, ki so videli v tem besedilu pomemben smerokaz za tiste, ki so se pripravljali na zakrament svetega krsta. Če hočete določene dele tega bogoslužja obhajati v nemškem jeziku, najdete isti predlog na tej spletni strani tudi v nemščini.

Pripravite najprej prostor, kjer boste molili. Na posebnem mestu naj bi bilo Sveto pismo, ob njem pa sveča (ki je lahko vijoličasta). Če želite, lahko postavite k Svetemu pismu tudi posodo z blagoslovljeno vodo. Vse, kar bi Vas lahko motilo, odstranite. Izklopite mobilne telefone. Poleg tega je treba že prej pomisliti tudi na tole:

- Določite, kdo bo vodil molitev (v tem vzorcu se imenuje voditelj/voditeljica, kratica V).
- Določite, kdo bo bral katero besedilo. V skrajnem primeru lahko voditelj oz. voditeljica prebere vse, bolj primerno pa je seveda, če vsi sodelujejo. Ta besedila so klici z „Gospod, usmili se“, svetopisemska berila, zahvala in prošnje. Najbolj ugodno je, da pripravite iztis vzorca. Pobožnost lahko obhajate tudi sami, zato je navodilo *Vsi v oklepaju*.
- Zmenite se, ali boste tudi peli. V tem vzorcu najdete predloge za nekatere preproste speve. Seveda jih lahko nadomestite z drugimi duhovnimi pesmimi, ki jih raje požete. Tudi instrumentalna glasba je dobrodošla. Pesmi so vzete iz pesmarice GLORIA, ki jo uporabljamo v dvojezičnih župnijah na južnem Koroškem (nekateri učenci so jo dobili kot šolsko knjigo). Kratica SG pa se nanaša na pesmarico »Slavimo Gospoda«. Poleg tega lahko zaigrate tudi duhovno glasbo, ki jo je treba izbrati že prej. Tudi na spletu najdete celo vrsto lepe duhovne glasbe. Sicer pa naj je glasba v postu bolj skromna.

ZAČETEK

Prižiganje sveče in pesem

Na začetku prižgemo svečo.

Nato zapojemo primerno pesem ali prisluhnemo duhovni glasbi, na primer:

- Oh, prizanesi (GLORIA 118/SG 77): <https://www.youtube.com/watch?v=PolhcgGyU48>
- Slavi Boga (GLORIA 134): https://www.youtube.com/watch?v=5un_eb8A7GI
- Jezus naj živi (GLORIA 284/SG 419)
- Jezus moj, ljubim te (GLORIA 285): <https://www.youtube.com/watch?v=8WAijbC2zZ0>
- Usmiljeni Jezus (GLORIA 287/SG 454): <https://www.youtube.com/watch?v=S3evT9K9Vpk>
- O dobri Jezus, moje vse (GLORIA 288/SG 436)
- Živo verjem, Jezus v te (GLORIA 557/SG 460): <https://www.youtube.com/watch?v=p4oej7tG5al>
- Pridi k nam, Gospod (GLORIA 879)
- Oculi nostri (Taizé): <https://www.youtube.com/watch?v=25Abv9TTaEs>
- Oculi (gregorijanski vstopni spev): <https://www.youtube.com/watch?v=XiJOctJJ9-A>

Križ in pozdrav

Vsi, ki so zbrani, se pokrižajo.

V V imenu Očeta in Sina in Svetega Duha.

(Vsi) Amen.

V Naša pomoč je v imenu Gospodovem.

(Vsi) Ki je ustvaril nebo in zemljo.

Uvod in klici z „Gospod, usmili se“

Voditelj oz. voditeljica tako ali po svoje kratko uvede v bogoslužje.

Klice lahko prebere nekdo izmed navzočih. »Gospod, usmili se« lahko zapojemo; napevi:

- Gospod, usmili se (GLORIA 434/SG 697)
- Kyrie eleison (GLORIA 665)

V Štiridesetdnevni postni čas je bil že od nekdaj tudi doba priprave na prejem zakramenta svetega krsta.

V nekaterih delih sveta je še danes tako.

Cerkev v teh dneh uvaja ljudi, ki so začeli verovati v Jezusa, Božjega Sina, korak za korakom v svoje občestvo.

Kako pa človek postane veren, pa je velika skrivnost.

O tem pripoveduje današnji evangelij.

Predoča nam ženo, ki je prišla k studentu po vodo.

Tam sreča Kristusa, ki ji odpre dostop do vrelca pravega življenja.

To je Kristus sam.

Zato se mu na začetku tega bogoslužja priporočimo.

V Gospod Jezus Kristus,
vabiš nas, da zajemamo živo vode vere in odrešenja.

(Gospod, usmili se.

(Vsi) Gospod, usmili se.)

V Prihajaš nam naproti, da bi vate verovali in našli smisel življenja.

(Kristus, usmili se.

(Vsi) Kristus, usmili se.)

V Po svojem Svetem Duhu nam daješ duhovno rast,
da bi pričevali o tvoji dobroti.

(Gospod, usmili se.

(Vsi) Gospod, usmili se.)

V Daj mi piti, Jezus, iz studenca žive vode.

Pomagaj mi potešiti žejo po miru in pravičnosti.

Osveži me, utrujenega popotnika,

da se moje grlo ne bo izsušilo

in prenehalo hvaliti tebe, ki si vir vse dobrote.

Spremeni tudi mene v vrelec žive vode,

da bodo izmučeni in žejni tega sveta

v moji bližini našli mir in uteho.

Daj mi piti, o Jezus, iz studenca žive vode.

(Vsi) Amen.

POSLUŠATI in PREMIŠLJEVATI

Poslušati: Branje Božje besede

Če gre, naj bralec berila oz. beril, psalma in evangelija ni voditelj oz. voditeljica, temveč nekdo izmed navzočih.

Na spletni strani <https://hozana.si> so zbrana bogoslužna berila za vse dni v cerkvenem letu. Poiščite torej najprej besedila, ki jih boste brali. Besedno bogoslužje nedelj in slovesnih praznikov vsebuje poleg evangelija dve berili in psalm. Odločite sami, kako obsežno naj bo branje Božje besede. Če je po branju Božje besede svetopisemski pogovor, se lahko omejite na besedilo, o katerem boste razmišljali. Zato najdete v tem obrazcu samo evangelij.

Evangelij je treba vedno prebrati. Pred evangelijem lahko zapojemo primeren klic – aleluje v tem času ni (napevi: GLORIA 668 in 669 / SG 341-344).

Na tretjo postno nedeljo so predvidena tale berila (besedila leta A lahko vzamemo vsako leto):

A (2023, 2026, 2029, 2032, 2035)	B (2021, 2024, 2027, 2030, 2033, 2036)	C (2022, 2025, 2028, 2031, 2034)
2 Mz 17,3-7	2 Mz 20,1-17	2 Mz 3,1-8a.10.13-15
Ps 95*	Ps 19*	Ps 103*
Rim 5,1-2.5-8	1 Kor 1,22-25	1 Kor 10,1-6.10-12
Jn 4,5-42	Jn 2,13-25	Lk 13,1-9

Premišljevati: Razlaga Božje besede ali svetoписemski pogovor

Po branju Božje besede naj bo razlaga oz. poglobitev svetoписemskih beril:

- Lahko preberemo nedeljsko misel iz cerkvenega lista, priročnika ali cerkvenega občila.
- Tudi trenutki tišine pomagajo poglobiti svetoписemska berila.
- Zelo primerno je, če se o enem izmed svetoписemskih besedil pogovorimo (glej spodaj).

Druge predloge, kako lahko poglobimo svetoписemsko besedilo, najdete na:

<https://www.kath-kirche-kaernten.at/images/downloads/hishna-cerkev.-napotki-za-skupnobranje-svetega-pisma.pdf>.

Na koncu te enote lahko nekaj trenutkov molčimo ali prisluhnemo duhovni glasbi (glej str. 2).

Evangelij (Jn 4,5-42)

Evangelij lahko preberemo v vlogah: pripovedovalec oz. pripovedovalka, Jezus in Samarijanka. To, kar rečejo učenci in ljudstvo naj prebere pripovedovalec.

Berilo iz svetega evangelija po Janezu.

Pripovedovalec: Tisti čas je prišel Jezus v samarijsko mesto, imenovano Sihár, blizu posesti, ki jo je Jakob dal svojemu sinu Jožefu.

Tam je bil Jakobov studenec.

Jezus je bil utrujen od poti in je kar sédel k studencu.

Bilo je okrog šeste ure.

Tedaj je prišla neka žena iz Samarije, da bi zajela vode.

Jezus ji je rekel:

Jezus: »Daj mi piti!«

Pripovedovalec: Njegovi učenci so namreč odšli v mesto, da bi nakupili hrano.

Samarijanka mu je torej rekla:

Samarijanka: »Kako vendar ti, ki si Jud, prosiš mene, Samarijanko, naj ti dam piti?«

Pripovedovalec: Judje namreč nočejo imeti stika s Samarijani.

Jezus ji je odgovoril in rekel:

Jezus: »Če bi poznala Božji dar in če bi vedela, kdo je, ki ti pravi: ›Daj mi piti,‹ bi ga ti prosila in dal bi ti žive vode.«

Pripovedovalec: Žena mu je rekla:

Samarijanka: »Gospod, nimaš s čim zajeti in vodnjak je globok.

Od kod imaš torej živo vodo?

Si mar ti večji kot naš oče Jakob, ki nam je dal ta vodnjak in je iz njega pil on sam, njegovi sinovi in njegova živina?«

Pripovedovalec: Jezus je odvrnil in ji rekel:

Jezus: »Vsak, kdor pije od te vode, bo spet žejen.

Kdor pa bo pil od vode, ki mu jo bom jaz dal, ne bo nikoli žejen, ampak bo voda, katero mu bom dal, postala v njem izvir vode, ki teče v večno življenje.«

Pripovedovalec: Žena mu je rekla:

Samarijanka: »Gospod, daj mi te vode, da ne bom žejna in ne bom hodila sem zajemat.«

Pripovedovalec: Rekel ji je:

Jezus: »Pojdi in pokliči svojega moža in pridi sem!«

Pripovedovalec: Žena je odgovorila in mu rekla:

Samarijanka: »Nimam moža.«

Pripovedovalec: Jezus ji je rekel:

Jezus: »Dobro si rekla: »Nimam moža«;

kajti pet mož si imela in ta, ki ga imaš zdaj, ni tvoj mož. To si prav povedala.«

Pripovedovalec: Žena mu je dejala:

Samarijanka: »Gospod, vidim, da si prerok.

Naši očetje so častili Boga na tej gori, vi pa pravite, da je kraj, kjer ga je treba častiti, v Jeruzalemu.«

Pripovedovalec: Jezus ji je rekel:

Jezus: »Veruj mi, žena, da pride ura,

ko ne boste častili Očeta ne na tej gori ne v Jeruzalemu.

Vi častite, česar ne poznate, mi pa častimo, kar poznamo, kajti odrešenje je od Judov.

Pride pa ura in je že zdaj, ko bodo pravi častilci častili Očeta v duhu in resnici.

Prav takih častilcev si namreč želi Oče.

Bog je duh, in kateri ga častijo, ga morajo častiti v duhu in resnici.«

Pripovedovalec: Žena mu je dejala:

Samarijanka: »Vem, da pride Mesija.

Ko pride, nam bo vse oznanil.«

Pripovedovalec: Jezus ji je rekel:

Jezus: »Jaz sem, ki govorim s teboj.«

Pripovedovalec: Medtem so prišli njegovi učenci in se čudili, da je govoril z žensko, vendar mu nobeden ni rekel: »Kaj bi rad od nje?« ali »Zakaj govoriš z njo?«

Tedaj je žena odložila vrč, odšla v mesto in pripovedovala ljudem:

Samarijanka: »Pridite in pogledjte človeka, ki mi je povedal vse, kar sem storila. Kaj, če je on Mesija?«

Pripovedovalec: Odšli so iz mesta in se napotili k njemu.

Medtem so ga učenci prosili in govorili: »Rabi, jej!«

On pa jim je rekel:

Jezus: »Jaz imam za jed hrano, ki je vi ne poznate.«

Pripovedovalec: Učenci so tedaj govorili med seboj:

»Mar mu je kdo prinesel jesti?«

Jezus jim je rekel:

Jezus: »Moja hrana je, da uresničim voljo tistega, ki me je poslal, in dokončam njegovo delo.

Ali ne pravite vi: »Še štiri mesece in žetev bo tu.«

Glejte, jaz pa vam pravim:

Povzdignite oči in pogledajte polja, da so bela za žetev.

Žanjec prejema plačilo in spravlja pridelek za večno življenje, da se bosta skupaj veselila sejalec in žanjec.

V tem je namreč resničen izrek, da »eden seje, drugi žanjec.«

Poslal sem vas, da boste poželi, za kar se niste trudili.

Drugi so se trudili, vi pa ste vstopili v njihov trud.«

Pripovedovalec: Veliko Samarijanov iz tistega mesta je začelo verovati vanj zaradi ženinih besed: »Vse mi je povedal, kar sem storila.«

Ko so Samarijani prišli k njemu, so ga prosili, naj ostane pri njih; in ostal je tam dva dni.

Zaradi njegove besede jih je še veliko več začelo verovati.

Ženi pa so govorili:

»Ne verjamemo več zaradi tvojega pripovedovanja, kajti sami smo slišali in vemo, da je on resnično odrešenik sveta.«

Kristusov evangelij.

(Vsi) Hvala tebi, Kristus.

Vprašanja k evangeliju

Izberite tista vprašanja, ki Vas najbolj nagovarjajo.

1. Oglejte si pogovor med Jezusom in Samarijanko korak za korakom.

Kaj opazite? – O čem govori Jezus, o čem Samarijanka?

Kaj sklepate iz tega?

2. Do katerega spoznanja je Jezus privedel Samarijanko?

Poiščite druge odlomke, v katerih nekdo izpove svojo vero v Jezusa.

3. Kaj se skriva za znamenjem vode, o kateri govori Jezus?

(Pri iskanju odgovora Vam lahko pomaga Jn 7,37-39).

4. Zakaj je žena po pogovoru z Jezusom odložila vrč, čeprav je prišla po vodo?

Kaj stori?

Kaj bi to lahko pomenilo za nas?

5. Razmišljajte o tem, zakaj so to besedilo brali že v prvih stoletjih krščanstva v dobi priprave na zakrament svetega krsta.

Kaj se lahko človek, ki hoče postati kristjan, nauči od Samarijanke in tega besedila?

6. Žena, ki je postala verna, vabi tudi druge, da začnejo verovati v Kristusa.

Kateri ljudje so Vas naučili verovati ali vplivali na Vaš način verovanja?

Na koncu te enote lahko nekaj trenutkov molčimo ali prisluhnemo duhovni glasbi (glej str. 2).

ODGOVORITI in MOLITI

Vera

Po kratkem molku povabi voditelj oz. voditeljica navzoče, da izpovejo svojo vero.

V V teh dneh se vsem, ki se pripravljajo na sveti krst, v svečanem bogoslužju izroči veroizpoved.

Ta zaklad naj bi ohranili vse svoje življenje.

Izpovejmo sedaj svojo vero, po kateri smo povezani z vsemi, ki verujejo v troedinega Boga.

(Vsi) Verujem v Boga Očeta vsemogočnega, stvarnika nebes in zemlje.

In v Jezusa Kristusa, Sina njegovega edinega, Gospoda našega;

ki je bil spočet od Svetega Duha,

rojen iz Marije Device;

trpel pod Poncijem Pilatom,

križan bil, umrl in bil v grob položen;

šel pred pekel, tretji dan od mrtvih vstal;

šel v nebesa, sedi na desnici Boga Očeta vsemogočnega;

od ondod bo prišel sodit žive in mrtve.

Verujem v Svetega Duha;

sveto katoliško Cerkev,

občestvo svetnikov;

odpuščanje grehov;

naše vstajenje in večno življenje. Amen.

Zahvala

Nato voditelj oz. voditeljica povabi navzoče, da se Bogu zahvalijo.
Posamezne dele zahvalne molitve lahko razdelimo na več ljudi.

✓ Zahvalimo se Bogu, našemu Očetu,
ki je milostjiv in usmiljen,
pošasen v jezi in poln dobrote in zvestobe.

Večni Bog, v svoji dobroti človeka tudi v hudih časih nisi zavrgel.
Čeprav je z grehom zanikal tebe, živega Boga,
si mu ostal naklonjen in ga vabil, da izbere življenje.
Po svoji besedi in svojih zapovedih si ga klical in opominjal.

(Vsi) Tebi hvala, čast in slava. Klic se lahko moli ali poje (napev: GLORIA 954).

Z očetovsko ljubeznijo si nas iskal in klical,
da bi se vrnili k tebi, ki si vir resnice in življenja.
Ne iščeš naše krivde in naših napak.
Obračaš nas, Gospod, k sebi, da se spreobrnemo.

(Vsi) Tebi hvala, čast in slava.

Vedno spet si poslal svoje preroke, da bi oznanjali tvojo voljo.
Opozarjali so tvoje ljudstvo, naj išče dobro in zavrača hudo.
Pričevali so o tvoji ljubezni, napovedovali tvojo sodbo
in tolažili tvoje razkrojeno ljudstvo.

(Vsi) Tebi hvala, čast in slava.

Ko pa se je dopolnil čas, si poslal svojega Sina,
da bi kot človek postal naš brat, nam v vsem enak, razen v grehu.
Družil se je z grešniki in izganjal hude duhove.
Naročil nam je, naj odpuščamo svojim dolžnikom
kakor je tudi on odpustil svojim preganjalcem na križu.

(Vsi) Tebi hvala, čast in slava.

On, Kristus, je naš mir in naša sprava.
S svojim trpljenjem je premagal moč greha
in vsem, ki verujejo, odprl studenec odrešenja.
Poslal nam je svojega Svetega Duha,
da bi živeli kot tvoji posinovljeni otroci in te častili s čistim srcem.

(Vsi) Tebi hvala, čast in slava.

✓ Tebi hvala, čast in slava, zdaj in vekomaj.

(Vsi) Amen.

Prošnje in Oče naš

Nadaljujemo s prošnjami, ali – če odpadejo – z Gospodovo molitvijo.
Uvod prebere voditelj oz. voditeljica, namene pa navzoči.

V Kristus nas vabi, naj zajemamo iz studencev odrešenja.

Zato ga prosimo polni zaupanja za nas in za vse ljudi:

1. Za vse, ki bi radi živeli po Božji besedi in vedno spet obnemorejo.

Kristus, sliši nas.

(Vsi) Kristus, usliši nas.

2. Ta tiste, ki jim predsodki onemogočajo dobrohotne odnose do svojih bližnjih.

Kristus, sliši nas.

(Vsi) Kristus, usliši nas.

3. Za vse, ki iščejo resnico in še tavajo v temi.

Kristus, sliši nas.

(Vsi) Kristus, usliši nas.

4. Za vernike, ki druge vabijo na pot vere in so jim zgled krščanskega upanja.

Kristus, sliši nas.

(Vsi) Kristus, usliši nas.

5. Za vse, ki so v naši družbi odgovorni za to, da se ščiti verska svoboda.

Kristus, sliši nas.

(Vsi) Kristus, usliši nas.

6. Za naše rajne, ki so pričakovali večno življenje v Božji slavi.

Kristus, sliši nas.

(Vsi) Kristus, usliši nas.

(Vsi) Oče naš, ki si v nebesih,

posvečeno bodi tvoje ime,

pridi k nam tvoje kraljestvo,

zgodí se tvoja volja kakor v nebesih tako na zemlji.

Daj nam danes naš vsakdanji kruh

in odpusti nam naše dolge, kakor tudi mi odpuščamo svojim dolžnikom,

in ne vpelji nas v skušnjavo,

temveč reši nas hudega.

Tvoje je kraljestvo, tvoja je oblast in slava vekomaj. Amen.

SKLEP

✓ **Prosimo za Božji blagoslov. Kratek molk.**

✓ **Blagoslovi, varuje in brani naj nas vsemogočni Bog, Oče in Sin in Sveti Duh.**

Na tem mestu se vsi pokrižamo (z blagoslovljeno vodo).

(Vsi) **Amen.**

✓ **Hvaljen Jezus.**

(Vsi) **Vekomaj. Amen.**

Na koncu lahko zapojemo primerno pesem ali prisluhnemo duhovni glasbi (glej stran 2).

Pripravi in uredil:

Klaus Einspieler, Dušnopastirski urad krške škofije, referat za Sveto pismo in liturgijo